

Міністерство внутрішніх справ України
Одеський державний університет внутрішніх справ

Роль та місце правоохоронних органів
у розбудові демократичної правової держави

Матеріали

X Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції

30 березня 2018 року

Одеса
ОДУВС
2018

УДК 351.74
ББК 67.401.133
Р68

Статті друкуються в авторському варіанті.
Оргкомітет дозволив собі лише скорочення
статей, які суттєво перевищували пропоновані обсяги

Р68 **Роль** та місце правоохоронних органів у розбудові демократичної правової держави: матеріали X міжнар. наук.-практ. інтернет-конф., м. Одеса, 30 березня 2018 р. — Одеса: ОДУВС, 2018. — 282 с.

УДК 351.74
ББК 67.401.133

*Григорецька І. І.,
доцент кафедри трудового, земельного та екологічного права ОДУВС*

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ СКЛАДУ ТА ПОРЯДКУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ В МЕЖАХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ УКРАЇНИ

Питання правової регламентації використання земель в межах населених пунктах України набуває своєї гострої актуальності в сучасних умовах у зв'язку із інтенсивним здійсненням забудови населених пунктів в Україні. У зв'язку із цим, ми розглянемо питання правового режиму земель в межах населених пунктах України.

Включення земельних ділянок в міську межу чи селища міського типу суттєво змінює їх правовий режим та не тягне за собою припинення права користування попередніх землекористувачів. Дійсно, на сьогодні при включенні земельних ділянок в межі району, села, селища, міста, району у місті на відповідну земельну ділянку поширюється комплекс правових вимог, передбачених у містобудівній та землепорядній документації для відповідного адміністративно-територіального утворення, вимоги нормативно-правових актів, загальнообов'язкових на даній території. Вони можуть вступати у суперечність із існуючим використанням земельної ділянки, її цільовим призначенням. Такий висновок підтверджується наявною судовою практикою. У вказаних справах вказується, що зміна цільового призначення земельної ділянки можлива в разі включення її у межі населеного пункту, адже Земельний кодекс України не встановлює, яке питання має бути вирішено першим - чи зміна цільового призначення земельної ділянки під будівництва, чи зміна меж сільського населеного пункту.

У зв'язку з цим, ще однією з проблем, яка потребує наукового дослідження, пов'язана з встановленням та зміною меж адміністративно-територіальних утворень є ідентифікація земельних ділянок, які знаходяться в межах певної адміністративно-територіальної одиниці.

Населені пункти включають землі всіх категорій за основним цільовим призначенням, які розташовуються в їх адміністративних межах. Кожний населений пункт, як складова системи розселення, займає відповідну земельну територію, характеризується своїм географічним місцем розташування, налічує певну кількість населення, що постійно проживає в ньому, підлягає державному обліку та реєстрації. У межах населених пунктів знаходяться не тільки, законодавчо виділені в окрему категорію землі житлової та громадської забудови (ця категорія земель займає визначальне місце у складі земель населених пунктів), але і землі природно-заповідного та природоохоронного призначення, землі оздоровчого та рекреаційного призначення, землі історико-культурного призначення, землі лісогосподарського призначення та водного фонду, землі промисловості, транспорту зв'язку, енергетики, оборони та іншого призначення. Тому відбувається «накладення» правового режиму однієї категорії на іншу, сильно ускладнюється їх практичне відмежування категорій земель одна від одної. Це обумовлено специфікою використання таких земель у межах населених пунктів, тому проводити чітке розмежування між правовими режимами досить складно.

Деякі землі у складі населених пунктів важко віднести до будь-якої з категорій земель. Наприклад, землі загального користування, так відповідно до п.3 а) ст.83 ЗК України до земель загального користування

населених пунктів відносяться: майдани, вулиці, проїзди, шляхи, набережні, пляжі, парки, сквери, бульвари, кладовища, місця знешкодження та утилізації відходів тощо. Землі загального користування займають значні площі та мають самостійне становище, оскільки вони забезпечують загальні потреби мешканців міст, селищ, сіл. Проте їх цільове призначення деформовано по-перше, через те, що частина таких земель використовуються як шляхи сполучення та не закріплюються за певними суб'єктами в користування. На вказаних землях розташовуються майдани, вулиці, проїзди, шляхи, набережні тощо. Інша частина земель загального користування надана для обслуговування культурно-побутових потреб населення, до них відносяться земельні ділянки, які використовуються для розташування парків, скверів, пляжів, водойм тощо. Використання таких земель здійснюється безкоштовно (землі загального користування перебувають в комунальній власності тому згідно п.3 ст.83 ЗК України, не надаються в приватну власність).

Дискусійною є проблема стосовно визначення земель приміської та зеленої зони, вважається, що їх правовий режим багато в чому спільний із режимом земель населених пунктів. Приміськими територіями слід вважати території адміністративно-територіальних одиниць (сіл, міст, районів), які органічно зв'язані економічними і соціальними інтересами з відповідними містами, насамперед великими містами, і складають з ними певну цілісну систему.

Ці території складаються об'єктивно і залежать від розмірів міста, навколо якого вони об'єднуються, рівня його економічної, адміністративної, культурної, соціальної, екологічної і зовнішньополітичної діяльності, географічного положення тощо. Приміські території можуть охоплювати від кількох сіл навколо міста районного підпорядкування до кількох сільських районів навколо великих міст (Київ, Харків, Донецьк, Одеса, Дніпропетровськ, Львів, Запоріжжя та ін).

Виходячи із вищевикладеного, можна зробити висновок, що землі у межах населених пунктів, слід розглядати як земельні ділянки розташовані в офіційно встановлених межах території населеного пункту (міст, селищ, сіл та приміських територіях), на які поширюється узагальнений правовий режим використання, визначений містобудівною документацією населеного пункту відповідної категорії, та які підлягають використанню та охороні з урахуванням задоволення містобудівних та інших функціональних потреб населеного пункту. Визначити склад земель у межах населених пунктів можна виходячи з критеріїв класифікації земель у межах населеного пункту відповідно до місця розташування та функціонального (цільового) призначення земельних ділянок. Таким чином до складу земель населеного пункту входять земельні ділянки загального користування, територій на яких заплановано містобудівною документацією здійснення певного виду діяльності чи розташування певних об'єктів, резервних територій для розвитку населеного пункту за його межами та практично всіх категорій земель у складі земельного фонду країни.

Література

1. Земельний кодекс України [Електронний ресурс] : закон України від 25. 10. 2001 р. № 2768-III із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду : за станом на 13. 06. 2013 № 4709-17. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

2. Про основи містобудування [Електронний ресурс] : закон України від 16. 11. 1992 р. № 2780-XII із змін., внес. згідно із Законами України та Рішеннями Конституційного Суду : за станом на 18. 11. 2012 р. № 5459-17. – Електрон. дан. (1 файл). – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua>. – Назва з екрана.

СЕКЦІЯ 1.
СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВІ ТА ЕКОНОМІЧНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ:
ПРІОРИТЕТИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.

Андрієнко І. С. ПРАВО НА ДОСТАТНІЙ ЖИТТЄВИЙ РІВЕНЬ У СВІТЛІ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТИВ СОЦІАЛЬНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....	4
Антоненко О. А. НАУКОВО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ ТА ОЗНАКИ ПОНЯТТЯ РОБОЧОГО ЧАСУ.....	5
Афанасенко С. І. СТУПІНЬ СОЦІАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ДІЙСНОСТІ В УКРАЇНІ.....	7
Афанасьєва К. М. СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКОК БЮДЖЕТНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ ЧАСІВ КИЇВСЬКОЇ РУСІ.....	9
Бабич М. С. БЮДЖЕТНА ПОЛІТИКА УКРАЇНИ.....	10
Баськов В. В. ДЕЯКІ ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОФІЛАКТИКИ І БОРОТЬБИ З МІЖНАРОДНИМ ТЕРОРИЗМОМ.....	11
Батенко М. С., Шенета Т. В. ЗЛОЧИНИ НА ҐРУНТІ НЕНАВИСТІ ЯК ЗАГРОЗА ГРОМАДЯНСЬКІЙ БЕЗПЕЦІ СУСПІЛЬСТВА.....	13
Берендєєва А. І. РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ФОРМУВАНЬ З ОХОРОНИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ В СУЧАСНОМУ УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ.....	14
Браславець І. В. КОРУПЦІЯ ДЕРЖАВНИХ СЛУЖБОВЦІВ В УКРАЇНІ.....	16
Будяченко О. М. ЩОДО КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ЛІСІВ ВІД НЕЗАКОННОЇ ВИРУБКИ В УКРАЇНІ...	18
Бурак М. В. НЕЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНИХ РЕСУРСІВ ТА ВІДСУТНІСТЬ АКТИВНОЇ ПОЛІТИКИ ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНИМ ІНТЕРЕСАМ І НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ.....	19
Бурангулов А. В. ЩОДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ «ОПЕРАЦІЇ» У ТЕОРІЇ ПРАВНИЧИХ НАУК.....	21
Бутенко В. Г. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ СИСТЕМИ ПРАВОВИХ ЦІННОСТЕЙ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ.....	23
Вайда Т. С., Кузнєцов О. І. ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ПРАВОВОГО НІГІЛІЗМУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ.....	24
Геращенко О. С. ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ ПРАЦІВНИКІВ ПАТРУЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ ДО ДІЯЛЬНОСТІ В ЕКСТРЕМАЛЬНИХ СИТУАЦІЯХ.....	26
Гнатюк П. О. ДО ПИТАННЯ КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД.....	28
Голенко Н. М. ЗАХОДИ З ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ ОСІБ, ЯКІ БЕРУТЬ УЧАСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ СУДОЧИНСТВІ, ЯК РІЗНОВИД СЛУЖБОВО-БОЙОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДРОЗДІЛУ ПОЛІЦІЇ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ.....	30
Головацький О. О. ДЕЯКІ ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ У США...	32
Гребенюк М. В. ДЕЯКІ ПИТАННЯ РЕФОРМУВАННЯ ПРАВООХОРОННОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ (ЩОДО ПОСИЛЕННЯ СПРОМОЖНОСТЕЙ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ У СФЕРІ БОРОТЬБИ З ОРГАНІЗОВАНОЮ ЗЛОЧИННІСТЮ).....	33
Григорєцька І. І. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ПРАВОВОЇ РЕГЛАМЕНТАЦІЇ СКЛАДУ ТА ПОРЯДКУ ВИКОРИСТАННЯ ЗЕМЕЛЬ В МЕЖАХ НАСЕЛЕНИХ ПУНКТАХ УКРАЇНИ.....	35